

Dr. Beeker

Vakantie kwaaltjes

Verreweg de meest voorkomende kwaal op dit moment is de allergische uitslag.

De afgelopen weken heb ik ze in alle soorten en op veel plekken gezien maar grofweg komt het hier op neer.

Er zijn een drietal redenen voor het ontwikkelen van een contact allergie.

-Er zijn bepaalde stoffen die sterk allergeen zijn, het gaat hier met name om stoffen die prikkelen zoals bepaalde bestanddelen van planten.

-De huid kan verhoogd gevoelig zijn doordat de huid beschadigd is zoals je bij eczeem ziet of doordat de huid vanwege de warmte beter doorbloed is en door het zwemmen wat kwetsbaarder is. Dit is de reden waarom je in de zomer meer last kunt hebben van contact allergieën.

-Je kunt ook door langdurig contact een allergie ontwikkelen. Als je bijvoorbeeld niet gevoelig bent voor pleisters kan zich uiteindelijk toch een allergie ontwikkelen omdat je een pleister heel lang laat zitten, de stof is dan potentieel allergisch en de tijdsduur zorgt voor de ontwikkeling van de reactie.

Een acute allergische reactie ontwikkelt zich altijd heel snel, op de plek van het contact ontstaat jeuk, roodheid en blaasjes of bultjes. Wij dokters noemen dat urticaria of galbulten. De onderliggende reactie is de histamine reactie, in de circulatie (bloedbaan) zweven celletjes (de mestcellen) die gelijk tot actie overgaan als er een indringer via de huid probeert binnen te komen. De mestcel laat histamine vrij komen en de histamine zorgt ervoor dat plaatselijk de bloedvatje poreus

worden. Het doel is dat andere afweercellen, die meer specifiek op bacteriën of virussen gericht zijn, nu via deze lekjes naar de plaats des onheils kunnen trekken. Normaal een slimme en snelle reactie. Maar nu zien de mestcellen jouw zonnebrand aan voor een indringer! Hop, open met die vaten, alleen die andere cellen denken "doe het zelf maar, hier ben ik niet voor" en zo stopt de afweer, de poorten staan echter wel open en de huid wordt rood en zwelt op.

De behandeling spreekt voor zich, sinds een aantal decennia beschikken we over de "antihistaminica" (allergeen en consumenten). Deze middelen remmen de mestcellen en de reactie stopt, de rode plekken trekken later vanzelf weg, want de reactie wordt niet meer onderhouden. Probleem is dus wel dat de reactie er al was en dat de medicijnen dat niet veranderen en verder dat de histamine receptoren niet alleen op de mestcellen zitten maar ook in het evenwichtsorgaan, de hersenen en in de maag en de darmen en dat er dus sufheid en maag darm probleempjes kunnen optreden. Ik geef bij kleinere plekken wel eens Caladryl (kun je zo kopen in de apotheek) en dat werkt voornamelijk lokaal, waar je het smeert, en daardoor krijg je geen sufheid enz. Het werkt verder net als de pilletjes.

Een tweede probleem in de zomer is de inhalatie allergie

Je zou je kunnen voorstellen dat de reactie die bij een contact allergie optreedt ook kan ontstaan in de luchtwegen. In feite loopt de huid via de mond gewoon vrolijk door naar binnen naar de longen en de maag en darmen. Als je nu eens wat inademt waar je overgevoelig voor bent?

De zelfde reactie ontstaat en nu zwelt de huid in de luchtweg op. Probleem is dat de wet van Laplace, die de verhouding weer geeft tussen de interne druk in de kleine luchtwegen en de diameter van die luchtwegen, nu beschrijft dat je twee keer zo veel werk moet verrichten als de wand van die luchtwegen twee keer zo dik wordt. Dat klinkt plastisch maar als voorbeeld; je kunt door een rietje rustig ademen maar als je dat rietje een stukje dicht knijpt lukt dat bijna niet meer. En zo is dat met de luchtwegen ook, een allergische reactie zal bijna altijd tot ernstige benauwdheid aanleiding geven. Met andere woorden: hooikoorts of allergie voor iets anders kan ernstige benauwdheid veroorzaken. Ook hiervoor kan je een anti histaminicum geven.

Soms loopt de afweer reactie wel door, de histamine cellen hebben hun werk gedaan, de boel staat



open en nu komen toch ook die andere celletjes in actie! De lymfocyten herkennen de binnendringende stof als een potentieel gevaar en storten hun afweerstoffjes uit. Er ontstaat dan een doorgesloten allergische reactie met ontstekingskenmerken, niet alleen zwelling en roodheid maar ook algemeen ziek zijn zoals koorts of rillingen zijn het gevolg. Deze reactie kan tot 48 uur na de eerste nog ontstaan! Deze reactie reageert niet meer

op de antihistaminica, het is geen histamine reactie, en daarvoor kan je dan soms genoodzaakt zijn om prednison te geven. Prednison onderdrukt namelijk ook deze reactie. Als we het idee hebben dat er sprake is van een ernstige reactie geven we daarom dan liever een combi van beide medicijnen.

Jaco Beeker
www.drbeeker.nl
info@drbeeker.nl

